

Švedai nutarė stoti į Europos Sąjungą

Kaimuose bei Arktikos srityse didžioji dauguma balsuotojų pasisakė prieš įstojimą į Europos Sąjungą. Daugelis ūkininkų ir samių tolimoje šiaurėje nepasitiki vyriausybė Stokholme, ir į dalyvavimą dar platesnėje Europos valdžioje žiūri kaip į dar didesnę blogybę.

Lietuvos prezidentas rengiasi vykti į Vatikaną

Vilnius, lapkričio 15 d. (Elta) — Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui rengiantis vykti į Vatikaną, antradienį jis surengė darbo pietus vizitui aptarti. Pietuose dalyvavo apaštalinis nuncijus ark. Justo Mullor Garcia, Italijos ambasadorius Lietuvoje Franco Tempesta, arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis, taip pat ministras

Austrija ratifikavo Europos Sąjungos sutarti

Viena, lapkričio 12 d. – Austrijos parlamentas penktadienį ratifikavo Austrijos sutartį jungtis į Europos Sąjungą 141-40 balsų santykiu. Praėjusią birželio 12-ąją du trečdaliai Austrijos balsuotojų pasisakė už įstojimą į Europos Sąjungą, pradedant 1995 m. sausio 1 dieną.

— Vilniaus universitetas, Frydricho Naumano fondas Lietuvoje ir šalies konsorciumas „IzoRenova“ lapkričio 11-12 dienomis įvairių žinybų ir organizacijų specialistus, politinių partijų atstovus kviečia į Vilniaus universitetą, kur įvyks konferencija „Lietuvos senamiestų renovacija: ekonominės ir organizacinės prielaidos“. Jos tikslas — realiai įvertinti šiandieninę Lietuvos senamiestų būklę, aptarti istorinių miestų, ypač Vilniaus, atnaujinimo galimybes.

Višesios nuomonės apklausos Norvegijoje rodo, kad šiuo metu dauguma norvegų nepritaria įsijungimui į Europos Sąjungą, bet Švedijos rezultatas gali paveikti viešąją opiniją ir Norvegijoje. Kaip ten bebūtų, tikimasi, kad ir Norvegijoje miestų gyventojų dauguma vis tiktaisi pasisakys už narystę Europos Sąjungoje.

Dauguma Švedijas piliečių sūtko, kaā Šveāija įstotų į Europos Sąjungą. Ta proga Lietuvos vyriausybės vadovas savo telegramoje linki visokieroipos sėkmės įgyvendinant referendumą priimtas nuostatas. Sveikinime pareikštas įsitikinimas, kaā šis apsisprendimas atvers naujas galimybes toliau sėkmingai plėtoti Lietuvos ir Šveāijos bendradarbiavimą.

Trečiadienį prezidentas applan-
kys Kryžių kalną ir pagerbs Po-
piežiaus Lietuvai dovanotą Kry-
žių bei sutelks vienai Vilniaus
miesto aikštei Jono Pauliaus II
vardą.

Su Pinokio nosimis ir apsirišę juostomis, pažymetomis įvairių Italijos ministerijų vardais, protektuojai pajuko naujai konservatorių valdžios siūlomą biudžetą, kuriame žymiai sumažinamos lėšos pensijoms ir sveikatos bei socialiniams patarnavimams. Praėjusi šeštadienį daugiau, kaip milijonas žmonių pripildė kelias aikštes Romos centre. Tai jau antra masinė demonstracija kelių savaitių laikotarpyje, suorganizuota darbininkų unijų bei opozicinių partijų, pasipriešinant premjero Silvio Berlusconi vyriausybės siūlomiems biudžeto sumažinimams.

Brazauskas nenori, kad Lietuvos valdžia būtu laikoma ekskomunistine

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, Lietuvos valstybės vadovas savo vizitą panaudojo ir tam, kad Prancūzijos prezidentui Francois Mitterand ir premjerui Eduard Balladur išreikštų

Vatikanas numato 22.4 milijonų dol. deficitą

JAV kardinolas iš Detroito Edmund Szoka, kuris vadovauja Vatikano finansams, sakė, kad šių metų deficitą priežastys yra žemos palūkanos Italijoje bankuose ir labai judrūs valiutų kursai per praėjusius metus. Tačiau tikimasi, kad Vatikano pajamos iš investicijų padidės ateinančiais metais. Apskaičiuojama, kad aukos iš vyskupų, vienuolių bei Bažnyčios remiančių fondų ateinančiais metais sieks 44 milijonus dolerių; 1993 m. jos siekė 33,8 milijonus dolerių.

Senojo Karaliaučiaus delegacija, buvusi Prazųijoje tuo pat metu kaip ir Brazauskas, net pasipiktino Lietuvos siūlomais tarifais už pervežimus. Brazauskas atsakė: „Kalin ingrado sritis, be jokių abejonių priklauso Rusijai. Landsbergis siūlymai paversti ją ketvirtąja nepriklausoma Baltijos valstybe yra fantazijos. Mes, atvirčiai norime nustatyti apgalvotą

Bet anaipol ne artimai. Anto prezidento, „Esam mažai pažįstami. Tai sudėtingas žmogus. Bet dar aš netikiu paskalom, kad dabar juo manipuliuoja aplink jį susitelkusios jėgos. Tai nepriklausomas žmogus”.

Ekologinė nelaimė pajūryje

Vilnius, lapkričio 8 d. (AGP. LA) — Klaipėdos valstybinėje įmonėje „Nafta“ lapkričio 6 d., apie 3 val. po pietų, vykdant rekonstrukcijos darbus, buvo prapjautas naftotiekis ir paliktas žiojėti. Nespėtas imonės dispečeris įjungė siurblius, kad mazutas pradėtų tekėti į tanklaivį. Pasipylęs mazutas užliejo teritoriją.

Jau du grasinimai susprogdinti Ignalinos elektrine

Anot AP žinių agentūros korespondento, naujasis teroristinis pagrasinimas įvyko penktadienį, po to, kai Lietuvos

AP straipsnyje iš Talino taip pat rašoma apie praėjusią savaitę Stokholme suimtą Kestutį Mažuiką, po to, kai jis atėjęs į Švedijos ministro pirmininko įstaigą, pareikalavo 8 milijonų dolerių išpirkos, kad nesprogdintų Ignalinos atominės elektrinės.

Atominėje elektrinėje sprogimo nebuvo

Aplinkos apsaugos ministerijos Klaipėdos regiono departamentu direktoriaus Vlodo Portapo manymu, tai ekologinė katastrofa. Ant žemės išsipylė 65 tonos mazuto, užteršta 3,000 kv. m žemės. Portapas priminė, kad panaši avarija šioje jmonėje įvyko prieš dvejus metus.

— Lietuvoje praėjusią savaitę oras šiek tiek atšilo, tačiau po sauso ir saulėto rudens prasidėjo darganos. Beveik visą dieną virš Vilniaus tyvo rūkas, dulka smulkus lietus. Oro temperatūra apie 0 Celsijaus (32 F).

Paskirtas kultūros ministras

Paskirtas kultūros ministras

Juožas Nekrošius yra vedęs. Su žmona Laisve užaugino tris vaikus — Arvydą, Justą ir Imandą. Laisvė Nekrošienė dirba Lietuvos Televizijoje.

KALENDORIUS

Lapkričio 17 d.: Šv. Elzbieta Vengrė, grafienė, vargšų slaugytoja (1207-1231); Dionyzas Grigalius, Getautas. 1904 m. gimė poetė Salomėja Neris.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

MANO TĖVYNĖ

GYDŪNAS

1. Tėvynė ir žmogus

Vilhelmas Storosta Vydūnas
1868 - 1953

Vydūnas ir iš Anapilio tebekalba
mums apie Tėvynę.

Taip nepaprastai skamba, kai klausaisi pasakojimo apie tėvynę. Praejęs laikas ir erdvė, per kuriuos keliavai, tampa dabartimi. Užmiršti įvykiai ir daiktai atgyja. Vėl suskamba seniai nuaudėję garsai ir žodžiai, atbunda ir vėl prabyla į žmogų viltys ir abejonės, džiaugsmas ir dejonės. Nušvinta visa būtis ir vėl ji dosniai dalija viltis, žadėdama išsipildymą.

Lyg didi paslaptis sielai iškyla tėvynė. Pasaulis bet tėvynės tarsi lengvai ir greitai perskaitytas puslapis. O tėvynės esmė suprasti norėdamas, turi parimti tyloje. Tik tuomet sielose tyliai suskambės — tėvynė yra mūsų minčių pradžia ir esmė, slaptinga palaima.

Tai sunku suprasti. Sakoma, kad tėvynė žmogui taip daug reiškia todėl, kad visa čia patirta pirmą kartą: pasiaukojimu spinduliuojanti motinos meilė, rūpestingas tėvo gerumas. Pirmą kartą čia išgirstas žmogaus balsas. Motinos širdingumas, tėvo mąslumas pirmą kartą leidžia patirti žmogų.

Tėvynėje gimusių pirmą kartą apsiutę saulės spinduliai, gobė vakaro prieblanda, čia jam pražudo pirmasis pavasaris, rūdijo pirmasis ruduo ir bangavo vešlioji vasara, su baltais sniego sapnais atskleidė pirmoji žiema.

Gėlės ir medžiai, visi laukai ir miškai, žemės, vandens ir oro gyvybė pirmą kartą žmogui atskleidė tėvynę. Viskas čia jam savitai apsiereikė. Čia virš kūdikio palinko laikas ir nusinėję jį iš gimtojo būsto į pirmąsias dienas, mėnesius, metų laikus, nuolatinių jų kaitą, kitų žmonių gyvenimus, leisdamas pražysti jo paties gyvenimui.

Tačiau pirmoji patirtis ne viską paaiškina. Tik supratus, jog tėvynėje tesiskleidžia žmogaus gyvenimas ir pasiekia pilnatvę, priartėjimą prie tėvynės paslapties. Tėvynė alsuoja žmogaus dvasia, ir tėvynė alsuoja žmogumi. Ji užtvindo jo sielą, o žmogus įsilieja į tėvynę ir ją įprasmina.

Priklydėlio iš svetimos žemės alsavimas nesutampa. Jis negyvena tėvynėje, nesuvokia jos turinio ir esmės, nejaucia jos gamtos ir žmonių, o tėvynė negyvena jame. Jis visuomet šalia, nors gyventų svetimoje žemėje šimtmečius.

Išties, tėvynė — tai erdvė tam tikrame laike. Bet norėdamas būti joje, turi suvokti esmines tėvynės žmogaus savybes. Tėvynėje, jaunystės erdvėje, žmogus ugdo savo sąmonę, ten jam aiškėja būtis. Sąmonei skleidžiantis, žmogaus gyvenimas tampa turiningesnis, išauga visas pasaulis. Tėvynėje augimo ir tapimo pradžia.

O pati tėvynė? Parimęs savy, žmogus žvelgia į savo sielą ir išvysta išaugantį tėvynę iš giliausios savo esmės. Kokia žmogaus esmė, tokia ir jo tėvynė. Ir tai yra tiesa, kaip bepažvelgtum. Bet tik tam, kuris pripažįsta, kad žmogus yra dvasia, iškilusi virš erdvės ir laiko, ši mintis bus visiškai aiški.

Tėvynė neatskiriama nuo žmogaus esmės. Ji yra ta duotybė, kuri padeda žmogui suvokti savos būties prasmę ir siekti sąmoningos būties, todėl tėvynė yra užduotis ir pareiga. Žmogaus sielos ir tėvynės ryšys atsiskleidžia tėvynės ilgesiu svetimoje šalyje. Yra tokios dvasinės sandaros žmonių, kurie gali eiti būties keliu nesilgėdami tėvynės, nesiedami su ja savo gyvenimo prasmės. Tai betėvyniai, nesusimąstantys apie savo būties esmę ir nenučiuojantys, kad kiekvienam žmogui skirtas savitas sąmoningumo kelias. Tėvynė jiems ten, kur jie kaupia turtus ir įgyvendina prievartą, kur įsi-
viešpatauja jų valia valdyti.

Tėvyniškumas ir betėvyniškumas nėra pavienių žmonių savybės. Tai iš kartos į kartą perduodamas, tėvų vaikams dvasios turinys. Vieni žmonės įsitikina, kad tėvynė neatskiriama nuo prievartą išgyti žemės, valdyti ją ir vadinti tėvynę.

Žinoma, galima ginčyti, kiekno iš tikrųjų yra tėvynė. Tik viena aišku, kad prievartos žmonės nieko bendro su tėvynės neturi, o tėvynė su jais. Tėvynės žmogus nesirungia dėl jos, jis gyvena tėvynėje. Ir ji teikia jam jėgų, gausiai dalija ramybės malonę, bet tik tiems, kurių esmėje ji įsiaknijusi, kurie brandina joje savo žmoniškumą.

Tokie žmonės myli ir vertina visas tėvynės apraikas. Jie yra visų tėvynės paslapčių, skausmų ir džiaugsmų žyniai. Tėvynė jiems yra dirva žmoniškumui ugdyti. Tėvynėje slėpi visos jėgos ir kūrybinės galios, Kūrėjo valios nulemtos amžinybės ir begalybės.

Vydūno gimimo 125 metų su-
kakčiai paminėti, Akademinių
Skautų sąjūdžio Vydūno fondas
1993 m. Čikagoje išleido 80 psl.
knygą „Mano Tėvynė“, iliust-
ruota autoriaus fotografija ir
Lietuvos pajūrio nuotraukomis.
Ši knyga yra Vydūno fondo
dovana išveivijos lituanistinių
mokvklų mokiniams.

Toronto, Kanadoje, š.m. spalio 22 ir 23 d. vykusio LSS vadovų-vių lavinimo sąskrydžio dalyviai

LSS VADOVŲ SĄSKRYDYJE

„Tėviškės žiburių“ lapkričio 8 d. laidoje išspausdinta LSS Vadovų sąskrydžio, Toronte vykusio spalio 22-23 d. aprašymo tąsa, kurią čia pateikiame.

„Rudens vakaras“

„Rudens vakarą“ — šokius spalio 22 d. Lietuvių namuose pradėjo ps. I. Paškauskienė, padariusi keletą pranešimų bei padėkėjusi susirinkusiems. Į sceną pakvietė „Sutartinę“ (Dainą ir Zita Gurklytės, G. Karasiejus, A. Nausėdas, D. Pargauskaitė, A. Puzerytė, P. Sukauskas, P. Bekeris ir vadovė J. Vaičytė). Ši dainos grupė žavėjo klausytojus gerą valandą.

Knygos redaktorius Vytautas P. Mikūnas
Leidinio bendradarbis kun. Kęstutis Žemaitis

Ši knyga yra vertimas iš Vydūno veikalo „Septyni šimtai metų vokiečių ir lietuvių santykiai“ pirmojo skyriaus pavadinimo „Tėvynės Prūsų Lietuvos erdvė“. (Vokiečių kalba originalas: „Sieben Hundert Jahre deutsch — litauischer Beziehung, Die presussich — litauische Heimatwelt“, 1932 m., Tilžėje).

Vertė Lietuvoje Rapolas Šaltenis ir Vita Gaigalaitė.
Žemėlapių pagal Adomą Braką papildė kun. K. Žemaitis.

Vilniaus „Vagos“ leidyklos
sustatymu, išleido Vydūno Fon-
das, 6243 Carol Lane, Palos
Heights, Illinois, 60463, USA.

Spausdino M. Morkūno spaus-
tuvė 1993 metais Čikagoje.

Vydūnas buvo didelis lietuviš-
kosios skautijos bičiulis ir Aka-
deminio Skautų sąjūdžio Garbės
narys. Jo veikalai buvo gilios
reikšmės vyresniajai mūsų bro-
lių ir sesių kartai, o „Amžinoji
ugnis“ ypač reikšminga buvo
vyresniosioms skautėms. Nū-
dieniam jaunimui, silpniau kal-
bančiam lietuviškai, jo filoso-
finiai raštai sunkiau supran-
tami, bet „Mano Tėvynė, tikiu,
palies kiekvieno jautraus jauno
brolio ir sesės širdį. Kadangi
minėta knyga išleista nedideliu
tiražu ir daugeliui nepasie-
kiama, gavę leidėjų sutikimą, ją
atskirais skyriais spausdinsime
„Skautybės kelio“ skiltyse.

Tikime, kad knygą paliesiantys
mintys bus diskutuojamos mūsų
prityrusių skautų, čiu, vyr.
skautų ir sk. vyčių sueigoje.

Šia „Skautybės kelio“ laida
pradedame užmoji, spaus-
dindami Vydūno „Mano Tėvy-
nės“ knygos pirmąjį skyrių.

„SIETUVOS“ IŠKILMINGA SUEIGA

„Sietuvos“ skautininkių ir vy-
resniųjų skautių draugovės
iškilminga sueiga ši penkta-
dienį, lapkričio 18 d., 7 val.
vakare vyks „Amber“ Health
centre, 7271 So. Harlem Ave.
Visos narės kviečiamos būtinai
šioje sueigoje dalyvauti. Daly-
vaujame uniformuotos.

GYVYBĖMIS APMOKĖTA PAGALBA ARTIMUI

„Chicago Sun-Times“ spalio 7
dienos laidoje pateikia „Asso-
ciated Press“ pranešimą iš
Goma, Zaire. Pranešama, kad
29 metų hutų tautybės skautų
vadovas Evariste Bisengimana
suorganizavo daugiau negu 150
ruandiečių skautų talką dar-
buotojams, besirūpinantiems
pabėgliais iš Ruandos, ap-
sigyventais Zaire pasienyje
įsteigtose stovyklose.

Šie skautai (visi hutai)
susilaukė buvusių hutų karių ir
milicijos persekiojimo, o pirmo-
ji auka buvo jaunas jų
vadovas. Rugsėjo 29 dienos už-
puolime Evariste Bisengimana
buvo subadytas durtuvais ir jam
sulaužytas žandikaulis. Bent
trys skautai buvo nužudyti
Katale, maždaug 36 mylių
atstume nuo Goma esančioje
pabėgėlių stovykloje. Jungtinių
Tautų komisinerius pabėgėlių
reikalams teigia, kad Zairo pro-
kurorai tiria 30 skautų mirčių
aplinkybes.

SUSIJUNGIMO SUEIGA

JAV-se pirmas Lietuvių Skau-
čių Seserijos „Aušros Vartų“
tuntas, Čikagoje įsteigtas 1949
metų liepos 30 diena, po sėk-
mingos 45 metų veiklos, š.m.
lapkričio 20 d. iškilmingoje su-
eigoje jungiasi su 36 metų našia
veiklos istoriją paliekančiu LSS
„Kernavės“ skautių tuntu,
Čikagoje įsteigtu 1958 m. spalio
5 d.

Naujojo — susijungusio tunto
pirmąjį istorijos lapą pradėsime
sekmadienį, lapkričio 20 d.,
Jaunimo centro didžiojoje salėje.
Šventė bus pradėta š.v. Mi-
šiomis 10 v.r. Po Mišių, 11 v.r.
— iškilmingoji sueiga ir vaišės.
Kviečiamos visos abiejų tun-
tų sesės — dabar tuntų gretose
žygiuojančios ir dėl įvairių prie-
žasčių „atsargon“ pasitraukusios.
Ypač laukiamos tuntų stei-
gime dalyvavusios. Laukiami
tėveliai, rėmėjai ir svečiai.

Su LSS Vydūno fondo stipendininkais — ASS Vilniaus skyriaus nariais, Vilniuje. Iš k. „Laužo“
redaktorius fil. Tupčiauskas, stipendininkų senj. Rolando Kačinsko, tn Nomedos Bepirštytės ir
tn Jolitos Buzaitytės tarpe stipendijas įteikęs Vydūno fondo tarybos pirm. fil. Leonas Maskaliūnas
ir Lietuvos ASS pirm. fil. Andrius Milaknis.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš
jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams 1/2 metų 3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00 \$50.00 \$30.00
Tik šeštadienio laida:	
JAV	\$50.00 \$35.00 \$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00 \$35.00 \$30.00
Užsakant į Lietuvą —	
Oro paštu	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00
Paprastu paštu	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00 \$35.00

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso
savo nuožiūra. Nesunaudotu
straipsnių nesaugo. Juos gražina
tik iš anksto susitarus. Redakcija
už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos prisiunčiamos
gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Tel. (312) 767-7575

5780 Archer Ave.

(6 blokių vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos

5540 S. Pulaski Rd.

Tel. 312-585-2802

Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir

penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p.,

ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt.

dienomis reikalingas susitarimas.

Prima „Medicare Assignment“.

Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Kelt. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo

nugaros, kaklo ir galvos skausmų

1025 Ogden Ave.

Lisle, IL 60532

Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center.

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Lietuviai žurnalistai ir spaudos darbuotojai Lietuvių fondo bankete š.m. spalio mėn. pabaigoje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Iš kairės (sėdi): Birutė Vindašienė, prel. Juozas Prunskis, Aldona Šmulkštienė, prel. Kazimieras Vasiliauskas; stovi: Raimundas Lapas, Ramunė Lapienė, Bronius Juodelis ir Edvardas Šulaitis.

PER LIETUVOS SPAUDOS PUSLAPIUS

HENRIKAS KUDREIKIS

Kauno igulos karo kapelionas

„Žengia pulkas linksmai, tvirtai mušdamas koją“, — visai kaip dainoj dainuojama, kas sekmadienį pirmasis vidaus reikalų kariuomenės pulkas, virpindamas Laisvės alėjos akmenis bei mergelių širdis, atžygiuoja į Igulos bažnyčią. Čia jau treči metai karo kapelionas kun. Alfonsas Bulota aukoja šv. Mišias, skirtas kariuomenei. Susirenka šauliai, krašto apsaugos savanoriai, aviacijos pulko kariai. Sekmadieniais orūs veidai, išlygintos paradinės uniformos, blizgantys batai. Karo kapelionas ne tik sekmadieniais susitinka su Kauno apskrity tarnaujančiais kariais: jis savaitės bėgyje aplanko Šaulių sąjungą, Praveniškės kalėjimą, Vidaus reikalų pulką, Alytaus ir Marijampolės igulas. Karo kapelionas bendrauja su kareiviais, kai kuriuos rengia pirmajai Komunijai, dalyvauja lauko pratybose, drauge srebja kariškus barščius, kabina košę („Katalikų pasaulis“, 1994 m. Nr. 4).

Quo vadis Lituania?

„Literatūroj ir mene“ (1994 m. nr. 38) Stanislovo Butkevičiaus žodžiai: „Kas savaitę informuojama šturmo žmogų dystės, žiaurūs smurto ir teroro aktai, už kuriuos mūsų veikian-

tys įstatymai numato mirties bausmes. Bet Lietuvos teismai mirties nuosprendžius skelbia labai retai, o tų pačių vykdymą atidėlioja, nes nori kurti „demokratiškos“ valstybės įvaizdį. Tokius neryžtingus veiksmus skatina ir Vakarų valstybių filantropinės organizacijos, visiškai nesuvokdamos esamos padėties rimtumo bei specifikos.

Dėl tos priežasties į šalį besidairanti Lietuvos vyriausybė ir teismai, dangstydamasi demokratizmo ir nekaltumo kauke, pavojingiems nusikaltėliams vietoj mirties bausmės skiria tik keletą metų. Kadangi mūsų kalėjimai yra perpildyti eiliniiais nusikaltėliais ir visada trūksta vietų naujai atsiųstiems, tada seniau nuteistieji, pagal prasimanytas lengvinančias prielaidas, paleidžiami laisvėn, net nebaigę bausmės laiko. Statistika rodo, kad didelė dalis sunkių nusikaltėlių po du ar tris ir daugiau kartų yra teisiami už mirties bausmės vertus nusikaltimus. Šiais reiškiniais visuomenė piktnasi ir yra įbauginta, jaučiasi, kad valstybės palikta likimo valiai“.

Rodos, kad neseniai tą patį skaičiau, savo mieste „Daily News“ dienraštyje. Jei Lietuva seks Amerikos pavyzdžiu, kur šviesių teisėjų ir konstitucijos „žinovų“ pagalba jau prieita prie chaoso bedugnės, Lietuva per mažą, chaosas ištiks daug greičiau.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Prem. Šleževičiaus klaidžiojimai

Premjeras Šleževičius ne tik iškrypo iš vėžių, bet nuvažiavo į patį vidurį pelkių. Suprantama, kad, važiuodamas Izraelin, turėjo ką nors pataikaujami pasakyti. Bet svesti tokius kaltinimus visai lietuvių tautai! Iš kur jis surado šimtų šimtų šaukdytojų? Premjeras, atrodo, turėtų žinoti, kad vokiečių Gestapas nuo pirmos Lietuvos okupacijos dienos žydų reikalus perėmė ir savo rankas. Lietuviai neturėjo jokių teisių, reikėjo pildyti vokiečių įsakymus. Ar bent vienas Lietuvos pareigūnas leido įsakymus žydų naikinimui? Priešingai — laikinoji Lietuvos vyriausybė lankė karo vadovybę ir įteikė protestus. Gestapo agentai davė šaudymo įsakymus ir patys dalyvavo. Visas žydų turtas priklausė Gestapui, už jo grobstymą pasitaikė lietuvių sušaudymų. Apgailestina, kad kai kurie mūsų tautiečiai iš po vokiečių akių pasisavino žydų turtą. Žydų naikintojų buvo visos Europos valstybės. Bet kodėl tapo „išrinktoji“ tik lietuvių tauta?

Galbūt premjeras neskaito lietuvių spaudos. Kauno dienraštyje savaitę ago lietuvių, dalyvavusių žydų gelbėjime, sąrašai. Daug jų pačių buvo sušaudyti, atsidūrė kalėjimuose, koncentracijos stovyklose ar turėjo slapstytis. Kokią pagalbą lietuviams, bolševikų persekiojtiems, suteikė žydai?

Gelbėjo ne tik eiliniai piliečiai, bet policijos viršininkai, policininkai, apskrities viršininkai, viršaičiai, net Savisau-

gos dalinių kariai: j. psk. S. ir j. psk. P. savo draugijų miesto valdybėje (N. Vilnija) pagalba parūpino kareivinėse dirbančiom žydų lietuviškus asmens liudijimus.

Žinau, kad mano gimtajame valsčiuje ūkininkai paslėpė per 20 žydų. Ne visus išgelbėjo, bet žinomo Raseinių fotografo Zolimo sūnus atskrido iš Pietų Afrikos padėkoti savo tėvo gelbėtojams. Deja, gelbėtojų kartai tuomet jau dūlėjo Sibiro platybėse.

K. A. Svarinskas, kritikuo-damas premjero nelemtą pareiškimą („Dienovidis“, 1994 m. nr. 4) rašo, kad jis gavė iš Vilniaus žydų bendruomenės du sąrašus lietuvių, gelbėjusių žydus. Viename jų yra 62 vienuolių ir kunigų pavardės. Dar norima nustatyti Kužių, Kvėdarnos, Nerimdaičių ir Upininkų klebonų pavardes, nes jie taip pat išgelbėjo keletą žydų. Telšių kunigų seminarijoje slapstėsi rabinų mokyklos auklėtiniai.

Žinovų pareiškimuose nurodoma, kad mažiausiai 2,000 lietuvių dalyvavo žydų gelbėjime. Paskutiniuose Lietuvos dienraštyje („Lietuvos aide“) pranešama, kad Vyzentelio centras apkaltino visą lietuvių tautą dalyvavus žydų naikinime. Nieko nepadėjo Izraelyje premjero Šleževičiaus atsakymas, jog 250 lietuvių gelbėjo žydus (kodėl tiek mažai?)

Kas pagelbėjo lietuviams? Iš Rusijos atgal sugrįžę žydai, KGB generolai ir kiti aukšti karininkai, naikinę lietuvių tautą, šiandien Izraelyje ir Amerikoje pasiteisina, kad rusai juos vertė, be to, jie naikinę fašistus. Bet lietuvių, drįsę stoti į kovą su savo tautos žudikais, paskelbiami fašistais. Jei kuris lietuvis buvo vokiečių priverstas stovėti sargybose, šiandien gaudomas ir ieškomas per visą pasaulį. Lietuva mažą valstybę, lengva pritaikyti dvigubus teisybės standartus...

Premjeras pažadėjo sugaudyti visus karo nusikaltėlius. „Lietuvos aide“ praeitą savaitę Vytautas Landsbergis pareiškė, jog ponas Šleževičius naudosis KGB kaltinimo archyvais ir dokumentais, veiks kartu su Vyzentelio centru ir ypač „teisingumu“ pasižymėjusia Amerikos OSI įstaiga (žiūr. Demjanjuko ir keturias kitas bylas). Jei tai tiesa, sveikiname Lietuvos premjerą, parodžiusį savo tikrą veidą, nes ta pati KGB Suvalkijoje prikalė tris gyvus partizanus prie klojimo ir sudegino. (Žiūr. A. Garmutė „Motinėle, auginai“). KGB generolas Dušanskis, ypatingu žiaurumu nukankinęs Lietuvos partizanų vadą Ramanauską-Vanagą, tikriausiai sutiks padėti.

Tėviškės rudens nuotaikos

„Krauju varą šermukšniai Lazdynkalnio ir Kardinikių pašlaitėse, gelsta beržai, nutvieksti žydriai sidabriniai delfios spinduliu. Viršum Buktos, Indervės, Šeškinės pušynėlių pluoštais krinta rudens žvaigždės. Naktimis pro Lazdynų aukštamūrius senuoju via Baltica keliu, linkui jūrų skrenda strazdai giesmininkai. Tikriausiai su jais plasnoja ir gandrai iš mano gimtinės gandrų lizdų. Tarsi girdžiu Grybinės balų, Vastapo slėnių gervų kurliavimą. Jis šviesiu ilgiesiu liečia pačias jautriausias mano širdies stygas. Nejučiomis išspaudžiu ašara“.

Ir aš paseku tavimi, „Švyturio“ redaktoriau, Leonardai Grudzinskai...

NELEGALI „CHEMIJOS ĮMONĖ“ NERIES PAKRANTĖJE

Trakų rajono aplinkos apsaugos agentūros direktorius J. Visockas kartu su policijos pareigūnais eilinio reido metu Grabijonų kaime prie Neries upės pastebėjo du besidarbuojančius vyriškius.

Reido dalyviai galvojo, kad tai brakonieriai, bet priėję prie vyriškių pamatė keistus įrenginius, statines su neaiškiu tirpalu. Statinėse esantis tirpalas buvo šildomas elektros pylele.

Slaptos įmonės savininkai aiškino, kad jie cheminiu būdu iš tirpalo gauna paladį (paladis — metalas, naudojamas radioelektronikoje). Koks tai tirpalas, nenorėjo sakyti, tik paaiškino, kad gamybos procese naudoja ir azoto rūgštį. Čia pat, ant upės kranto, buvo supilta apie 400 kg aliuminio oksido granulių.

Kadangi chemijos instituto vyr. moksliniai bendradarbiai Algis Selskas ir Remigijus Juškėnas savo įmonės niekur nebuvo įregistravę ir prie upės kranto naudojo agresyvių skysčių, buvo surašytas gamtos apsaugos taisyklių pažeidimo protokolas ir paimti visų gamykloje naudotų tirpalų ir vandens pavyzdžiai. Jie buvo perduoti Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento valstybinei analitinei laboratorijai. Šios laboratorijos viršininkė Stasė Šivienė pasakė, kad, ištyrus pateiktus tirpalų pavyzdžius, nustatyta, kad A. Selskas ir R. Juškėnas savo gamyboje naudojo azoto rūgštį, kuri yra labai toksiška ir mirtinai pavojinga gyvūnams. Šia rūgštimi buvo apdorojamas aliuminio oksido granulės.

Danutė Bindokienė

Mirtį nešanti teisė

Nors lapkričio 8 d. rinkimai nebuvo vieni svarbiųjų Amerikos vidaus politikoje, jų rezultatai nustebino eilinius gyventojus ir sukrėtė demokratų partiją, kuriai paskutiniuose prezidentiniuose rinkimuose pagaliau pavyko įsodinti savo kandidatą į Baltuosius rūmus Vašingtone. Nepaisant prezidento Clinton pažadų ir pastangų sutramdyti krašte plačiai išsiterpusias negeroves: nusikaltimus, infliaciją, darbų trūkumą, taip pat nepaisant kai kurių sėkmingų ėjimų vidaus bei užsienio politikoje, gyventojų pasitikėjimas juo nėra didelis. Žinoma, nesnaudžia ir opozicija, išnaudodama kiekvieną „kreivą žingsnį“ prezidento asmeniniame ir viešame gyvenime, kartais iš adatos net vežimą kaltinimų priskaldydama, kad prezidento įvaizdis būsimų balsuotojų mintyse išskrytų.

Kaip paprastai tokiais atvejais, rinkimų rezultatai svarstomi ir perkrauti į ieškant priežasčių, svaigant kaltinimus ir stengiantis numatyti jų pasekmes. Daugiausia dėmesio skiriama Kalifornijoje balsuotojų priimtam pasiūlymui — „Proposition 187“ — suvaržančiam nelegaliai į šį kraštą patekusių asmenų teises naudotis kai kuriomis valdiškomis paslaugomis. Kaliforniečiai kaltinami diskriminacija, rasizmu (iš tikrųjų šis terminas netinka, nes meksikiečiai, kurie sudaro didžiausią nelegalių ateivių skaičių Kalifornijoje, skiriasi savo kilmę, ne rasę) ir humaniškumo stoka.

Visi tie protestai bei demonstracijos dėl „Proposition 187“ nukreipia dėmesį nuo kito, kur kas rimtesnės pasekmės galinčio turėti, pasiūlymo Oregon valstijoje. Tai vadinamasis „Measure 16“ pasiūlymas, laimėjęs 52 proc. prieš 48 lapkričio 8 d. balsavimuose. Pagal jį, Oregon valstija busianti vienintelė visoje Amerikoje, kur gydytojas galės legaliai padėti ligoniui nusizudyti. Tiesa, prieš tai įvykdant, reikia „perlipti“ tam tikras apsaugos užtvartas, bet faktas lieka faktas: gydytojui suteikiama teisė atimti paciento gyvybę.

Neseniai Michigan valstijoje

Ištyrus gamyboje naudojamo vandens pavyzdžius, paaiškėjo, kad ir vanduo toksiškas bei pavojingas gyvūnams.

Dabar aplinkos apsaugos dar-

pagarsėjo dr. Kavorkian, kurio pagalba nusizudę nemažai pacientų. Ginčai dėl tos „pagalbos“ legalumo — deja, ne moralumo — vyko įvairiuose visuomenės sluoksniuose, o Michigan teisėsauga garsųjį „mirties daktarą buvo net uždariusi į kalėjimą. Jeigu jis sumanys savo „biznį“ perkelti į Oregon, „darbo“ pakaks ilgam laikui.

Žengiant į dvidešimt pirmąjį šimtmetį, progresuoja technologija, siaurėja pasaulio ribos, daiformasi ir naujus horizontus — erdvių platybės. Keičiasi ir žmonių pasaulėžiūra, nors ne visi pasikeitimai džiugina. Galbūt didžiausias pasikeitimas: pažiūros į žmogaus gyvybės neliečiamumą. Plačiai pasisklidęs negimusių kūdikių žudymas daugelio jau laikomas visiškai priimtiniu ir net reikalingu reiškiniumi. Keistuoliai vadinami tie, kurie drįsta viešai reikšti protestą prieš abortus. Kas toliau? Galbūt atsakymą galima rasti Kinijoje, kur nuo ateinančių metų birželio 1 d. įsigalioja įstatymas, leidžiantis žudyti negimusius kūdikius, turinčius bet kokius nenormalumus. Kinija ir anksčiau buvo kritikuojama už šią praktiką, nors ji nebuvo legaliai pripažinta.

Oregon valstijoje iš pirmo žvilgsnio „nekalta“ įstatymas — leisti nepagydomiems ligoniams nusizudyti, po kurio laiko gali išsivystyti ir daug pavojingesnį reikalą — žudyti žmones, kurie dėl ligos, invalidumo, senatvės ar socialinės padėties tampa visuomenei (arba šeimai) našta. Sakoma, kad kiekviena kelionė prasideda pirmuoju žingsniu. Tas žingsnis šiuo metu yra „Measure 16“ Oregon valstijoje. Kur jis ilgainiui nuves, galime tik spėlioti. Paleidus tą „akmenuką“ nuo kalno, niekas neįstengs sustabdyti griūties, kuri gali visiškai užpilti silpnosios teisės stipriojo ar gėbūolio naudai.

Gal kai kas pradės įrodinėti, kad mirtis daugeliu atvejų yra vienintelis išeitis iš beviltiškos situacijos, kurioje atsiduria ir ligonis, ir jo artimieji. Tačiau virš visų situacijų stovi pats svarbiausias įstatymas — „Nežudyk!“ Jo pakeisti neturi teisės joks „pasiūlymas“.

buotojai kartu su policijos pareigūnais aiškinasi šios gamybos paslaptis bei tikslus ir gamtai padarytos žalos dydį.

(„Lietuvos rytas“, 09.07)

VILNIUS GRĮŽTA LIETUVAI

KAZYS BARONAS
Vokietija

5

Krautuvės tuščios. Badas žiūri gyventojams į akis. „Juodoji“ turgavietė Žydų gatvėje (netoli sinagogos) gyvena aukso laikotarpį. Čia raudonarmiečiai bei su ilgais odiniais apsiaustais politrukai superka viską — ką tik įmanoma nusipirkti. Perkami laikrodžiai, odiniai švarkai, lenkiški karininkų batai ir kt. Kiek prisimenu, turėjome senus rankinius (sugedusius) laikrodžius. Paleidau juos „apyvarton“, gaudamas lenkiškų popirusų ir truputį lašinių. Be abejo, mainų prekyba pravedžiau su spekuliantu. Turime dar rugių maišą. Ankstyvą rytą, pasikeisdami su tėvu, nešame ant pečių 50 kg maišą ir užmiesčio malūną. „Atsiranda“ pūdas bulvių. Tad badu nemirsime. Vieną dieną pranešama, kad

Pilies gatvės pieno produktų parduotuvėje (lenkai vadino „nabial“) pagal korteles bus parduojamas sviestas ir kiaušiniai. Aišku, susidarys ilga eilė. Be to, gal pasiekus krautuvės duris pardavėjai pasakys „wszystko wysprzedane“ — viskas išparduota. Ką daryti? Viską išparduoti. Juk karo stovis ir toliau galioja. Tačiau vidurnaktį su tėvu (motina ir sesuo likdavo namuose, tik pakeisdavo mus jau ryte ilgoje eilėje) Vilnelės pakrante slenkame iki Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčių (čia Vilnelė dar staigų posūkį į Jaunimo parką). Šioje vietoje išlipame ir, kiek palaukę, einame palei Šv. Mykolo bažnyčios mūrą į Šv. Mykolo skersgatvį, atsistodami prie uždarytų namų vartų. Netoli — Pilies gatvė. Raudonarmiečių patruliai vaikšto tik pagrindi-

nė miesto gatvėm, tad prisiglaudę prie mūro sienos, sulaukėme penktos val. ryto. Gal tik 50 žingsnių skiria mus nuo krautuvės. Išslenkame Cha! — tokių „gudruolių“, kaip aš su tėvu, jau gera šimtinė. Visi jie taip pat buvo išsislapsę skersgatviuose, įvairiuose namų kampeliuose. Prie pačios krautuvės taip pat susidariusi ilga žmonių eilė. Einant patruliams, visi jie kaip kurpės dingsta artimuose skersgatviuose. Patruliai nekreipia dėmesio. Tik vėliau supratome, kad eilės prie krautuvį yra kasdieninis reiškinys Sov. sąjungoje.

Praeina trys savaitės. Pažįstami teiraujasi, kodėl Lietuva nereikalauja Maskvos gražinti jai amžiną sostinę. Būtų tvarka, gyventojai turėtų ką valgyti. Nuraminti nepageidaujamus gyventojų reikalavimus Vilniaus krašto lietuviai komunistai, vadovaujami Jono Karoso, Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje sušaukia susirinkimą (gaila, neprisimenu datos). Salė pilna žmonių, pilnas

balkonas, koridoriai, laiptai. Gal 3-4 tūkst. žmonių minia. Pagrindinis kalbėtojas — Gudi-

jos švietimo komisaras, vėliau pasitraukęs iš Vilniaus į Sov. sąjungą su „Lietuvos“ teatro

operečių „žvaigždė“ Janina Kulčicka (lenkų okupacijos metu Sov. sąjungos šnipė). Prieš

Filharmonijos rūmai (Vilnius).

komisara buvo daugiau kalbėtojų, kurie lietuviškai, rusiškai, gudiškai, lenkiškai garbino „medum su pienu“ tekantį Sov. sąjungos kraštą. Bet įtikinti klausytojų jie negalėjo, nes minia visą laiką lietuviškai, lenkiškai, rusiškai skandavo — mes norime Lietuvos, mes norime Lietuvos! Štai, tau boba ir pyragai! Kalbama apie rojus gyvenimą, o tie „durneliai“ reikalauja mažytės Lietuvos! Scenoje, odiniu švarku ir papirosu rankoje pagrindinei kalbai atstoją pats komisaras. Niekuomet neužmiršiu jo žodžių: „ten, kur nors vienas raudonarmietis pralėjo nors vieną kraujo lašą — tų žemių Sovietų sąjunga niekuomet ir niekam neatiduos!“ Netikime. Juk 1920 m. pasirašyta sutartim su Lietuva, Vilnius ir Vilniaus kraštas pripažintas Lietuvai.

Liūdnais veidais apleidžiamės salė, tačiau kartu turedami širdyse mažą vilties kibirkstėlę — o gal?..

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

OMAHA, NE

PRASMINGO DARBO
DVIDEŠIMTMETIS

Omahos lietuvių Moterų klubas spalio 1 d. šventė savo veiklos dvidešimtmečio sukaktį. Kad renginys būtų įvairesnis, klubas iš „artimo užsienio“ — Čikagos, pasikvietė visų mėgiama muz. Faustą Strolia ir jo vadovaujamą Lietuvos Vyčių chorą, kuris nei rengėjų, nei publikos neapvylė. Klubo pirm. Irenos Matz ir Danos Sulskienės dėka pasigerėtinai papuošta salė ir stalai visus dalyvius maloniai ir šventiškai nuteikė.

Prieš vakarienių klubo pirm. Ir. Matz pasveikino gausiai susirinkusius svečius ir padėkojo už atsilankymą. Pristatė susirinkusiems šio klubo steigėjas Daną Sulskienę ir Virginiją Sičiūnienę. Susikaupimo minutė buvo pagerbto mirusios klubo narės. Pažymėtos ir narės nuo įsikūrimo dienos priklausančios klubui.

Po trumpos įžangos, pirmininkė pakvietė svečius vaišintis skoningai paruošta vakariene. Vėliau scenoje pasirodė muz. F. Strolia ir balsingi choristai. Daina sekė daina, žadindamos tėvynės prisiminimus. Norėjosi kartu su jais dainuoti. Negailėta dainininkams plojimų. Muz. F. Strolia sūnus Povilas visus sužavėjo savo sukurta daina apie Tėvynę (pagal „Edelweiss“ melodiją), kurią padainavo sau gitarą pritardamas. Už tai susilaukė daug katučių ir komplimentų.

Koncerto pabaigoje, muz. F. Strolia paėmė ir rankas akordeoną. Čia prasidėjo bene nuotaikingiausia vakaro dalis. Virtuoziška akordeono muzika jis „uždego“ publika. Visi dainavo, plojo, vėl dainavo ir plojo iki nuovargio. Seniai parapijos salėje buvo tokia gera nuotaika.

Šia proga norisi paminėti šio Moterų klubo 20 veiklos metų rezultatus. Klubas nebuvo ir tebėra negausus narėmis. Metų slinkyje narių skaičius svyravo. Šiuo metu klube yra 24 narės. Per eilę metų maždaug tokio pat narių būrelio buvo daug nuveikta. Klubas suruošdavo kultūrinius vakarus. Kviesdavo solistes ir kitus menininkus. Dažnai du kartus per metus paruošdavo visuomenei įvairių blynų pusryčius. Kad lietuviški blynai skanūs, žino jau ir plati kitataučių visuomenė ir visada nemažai jų ateina pasigardinti bei išmėginti laimę dovanų laimėjimuose. Ruošiami laimėjimai duoda gražių įplaukų klubo kasai. Sunku suminėti visas pastangas telkiant lėšas lietuviškai veiklai, švietimui ir šalpai. Tiems reikalams klubas iki šiol sutelkė ir išleido 22,506 dol. Sukaktyvinio vakaro programos leidinyje išvardinta kam ir kiek pinigų paskirta. Vakaro dalyviai stebėjosi mūsų dosnumu ir pasiaukojančiu darbu lietuviškai veiklai, savo tautos ir žmonių reikalams.

Nors klubo kasa gerokai išsekusi, moterys paskyrė 300 dol. Panevėžio vaikų namams. Narės suaukojo vaikiškų drabužių, avalynės ir buitinių reikmenų bei maisto. Valdybos narė Rūta Pultinevičienė supakavo net tris siuntinius, kuriuos (taupumo sumetimais) Čikagon nu-gabeno ten vykdamą klubo narė Danutė Drazdienė. Praėjusią vasarą Rūta lankėsi Panevėžyje, ta proga ir prieglaudėjo. Nu-fotografavo dalį vaikų, kad grįžusi galėtų parodyti klubo narėms.

Dabartinę klubo valdybą sudaro: Irena Matz (Šarkaitė), Dana Praitienė, Rūta Pultinevičienė, Virginija Sičiūnienė ir Jūratė Scheidt (Kartanaite).

„RAMBYNO“ SVEČIAI

Kitą dieną po gražaus Moterų klubo renginio, lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišių metu muz. F. Strolia vadovaujamas Vyčių choras pasigerėtinai giedodavo. Jų giedama giesmė „Paverski, Viešpatie“, galėjo sutirpinti net akmeninę širdį.

Pamaldoms pasibaigus, parapijos salėje mūsų choro „Rambynas“ valdyba paruošė svečiams iš Čikagos pusryčius. Rambyniečiai ir jų rėmėja E. Jonušienė su svečiais pabendraavo, dalindamiesi prisiminimais iš įspūdingos dainų šventės tėvynėje, kurioje teko dalyvauti.

Svečiai iš Čikagos sukėlė Omahoje jaukų šurmulį ir paliko malonius prisiminimus.

ŠEŠTADIENIO
MOKYKLĖLĖ

Šiais metais šeštadieninė lietuvių mokyklėlė pradėjo darbą, su gražiu pulkeliu mokinių. Vaikų yra dešimt, o suaugusių mokinių — septyni.

Mokyklos vedėja Aušrelė Sakalaitė džiaugiasi padidėjusiu mokinių skaičiumi, nes ji skiria labai daug dėmesio ir energijos šiai mokyklėlei. Ji turi pakankamai literatūros ir įvairių mokymo priemonių, sudominti įvairių amžių mokinius. Nauji mokiniai labai laukiami.

Mokytojos mokslo metus pajauirina Kalėdų švenčių eglutės su programėle, svečiais ir dovanėlėmis. Dovanėlės pinigų auksa Moterų klubas. Mokiniai supažindinami su gražiais lietuviškais Kalėdų švenčių papročiais. Velykom artėjant — su Velykų šventės papročiais, margučių marginimu ir kt.

Pradedant vasaros atostogas būna išvyka į gamtą. Kviečiami ir svečiai. Čia mokytojos ir vaikų tėvai paruošia gausias sudėtingas vaišes. Vaikams įteikiama pažymėjimai, kad lankė lietuvišką mokyklą. Vedėja, visados turi ką nors tautiško ir padovanoja mokiniams, kad per vasarą, neužmirstų lankytos mokyklos. Dovanėlę gauna ir mokytojos, kurios nuosirdžiai vykdo savo pareigas. Tai, Violeta Rotella ir Ramutė Mitchele. Nebūna pamiršta ir Moterų klubo atstovė, nes šis klubas, prieš eilę metų, atgaivino nustojusią veikti šeštadienio mokyklą, kurią visą laiką, daugiau ar mažiau rėmė ir teberemia. Per eilę metų, šeštad. mokykloje dirbo daugiausia Moterų klubo narės. Ir šiuo metu, vedėja Aušrelė ir Ramutė Mitchell priklauso M. klubui. Kaip matoma, M. klubo pastangomis, vis dar veikia, mažas lietuviško švietimo židinėlis, Omahoje.

Šiais metais, šeštad. mokyklos vedėja, Aušrelė Sakalaitė, buvo išrinkta į JAV LB tarybą, ketvirtame rajone. Aušrelei linkėtina sėkmės, pristatant Omahą ir dirbti išeivijos bei tėvynės labui.

J. Povilaitienė

DAYTONA BEACH, FL
DVI VIEŠNIOS IŠ
LIETUVOS

I puošnius ir svetingus Reginos ir Broniaus Snarskių namus Ormond Beach iš plačiųjų apylinkių š.m. spalio 22 d. suvažiuo daugiausiai keturiolika žmonių, kurie atvyko iš bičiulių malonių pabėdavimų.

Tokie pabėdavimai praskaidrina vyresniojo amžiaus žmonių dienas: pasidalinama išgyvenimais, rūpesčiais, džiaugsmiais, o politika mėgstantis ir

„popolitikuoją“.

Šį kartą pobūvyje dalyvavo ir dvi jaunos viešnios iš Lietuvos.

Reginos ir Broniaus Snarskių giminaitė Ingrida Staškevičiūtė, iš Šiaulių. Ji Amerikoje viešėjo 5 mėn., dirbo Kennebunkporte pas seseles. Ji Šiaulių pedagoginiame institute studiuoja kalbas ir literatūrą. Viešėdama Amerikoje susipažino ir su Amerikos lietuvių gyvenimu, pažino šio krašto gyvenimo būdą, nuotaikas. Ingrida Staškevičiūtė džiaugėsi galėjusi aplankyti, paviešėti pas giminaičius Reginą ir Bronių Snarskius, kurie jai parodė Floridos idomias vietas, supažindino su šio telkinio lietuviu.

Pobūvyje dalyvavo šeimininkai draugai iš Clevelando — žurnalistas Vacys Rociūnas su žmona ir jų giminaitė iš Lietuvos Asta Racevičiūtė. Ji Lietuvoje, Telšiuose, lanko vėternarijos akademiją, mokėsi neakivaizdiniame pedagoginiame institute. Amerikoje viešėjo iki pavasario.

Su šiomis viešniomis iš tėvynės teko plačiau išsikalbėti apie Lietuvos gyvenimą okupacijos metais ir, dabar, Lietuvoje nepriklausomybę atstacių.

Tai ypatingai įdomūs žvilgsniai į dabartinę Lietuvą jaunų žmonių. Jos, vos persiritusios per dvidešimt metų, taigi nėra patyrusios bolševikų žiaurumų pokario metais. Tačiau buvo privaloma įstoti į komjaunimą, teko klausytis mokytojų skelbiamą melo. Apie nepriklausomą Lietuvą negirdėjo, tik močiutės ir seneliai, išlaikę savo širdyse meilę Lietuvai, apie tai prasi-tardavo.

Kito pasirinkimo jaunimui nebuvo. Nori siekti mokslo, turi priklausyti komjaunimui. Bet dauguma jaunimo, kad ir būdami „partijoje“, tyliai puoselėjo tautinio gyvastingumo mintį. Asta Racevičiūtė papasakojo idomių dalykų, kaip vyksta „prekyba“ su kitais kraštais, kaip ji pati keliavo į Rumuniją su „prekėmis“, išsėkė tokios savaitinės kelionės vargus, o pelno buvę maža.

Abi viešnios — Ingrida ir Asta patriotiškai nusiteikusios, dabartinę Lietuvos politinę padėtį vertina kritiškai, į ateitį žvelgia viltingai ir tiki, kad Lietuva sulauks naujų patriotų, tėvynę mylinčių vadų, asmenų pasi-sventusių žmonių gerovei.

Joms patikę Amerikoje, stebėjosi lietuvių darbštumu, gražiais iškūrimais, patriotiškumu. Į Lietuvą žada sugrįžti su gražiausiais išpūdžiais.

Šių eilučių autorius visų svečių vardu pasveikino viešnius, palinkėjo malonių išgyvenimų, laimingo grįžimo į tėvynę ir ten pašvęsti jaunus jėgas Lietuvai. Padėkojo visų svečių vardu maloniems šeimininkams, Reginai ir Broniui Snarskiams, už malonių popietę ir svetingumą.

Inž. Bronius Snarskis okupacijos metais dalyvavo rezistencinėje veikloje. Gyvendamas Clevelande dalyvavo lietuvių veikloje, pastatė ten gražią Lietuvos sodybą. Mūsų telkinio lietuvių gyvenime, savo aukomis remia LB, Lietuvos fondą ir kitų organizacijų veiklą. Savo sumanumu ir darbštumu gražiai išsikūrė prie Atlanto, džiaugiasi poilsio dienomis, turėdami ir čia daug ir labai mielių draugų.

NUMATOMI RENGINIAI

Gruodžio 4 d. vyks lietuviams skirtos šv. Mišios Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach. Giedos choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Po Mišių salėje metinis „Sietyno“ koncertas, kuriam rūpestingai ruošiamasi. Po koncerto malonus pabėdavimas — kalėdiniai pietūs.

Naujųjų Metų sutikimo nebe-ruošiamas, nes vyresniojo amžiaus žmonės vykti nakti tolims kelioms susidaro sunkumų, todėl jau kelinti metai klubo valdyba ruošia Naujųjų Metų pietus. 1995 m. sausio 1 d. 1:30 val. p.p. Naujųjų Metų pietūs vyks Hilton viešbutyje. Tokiuose pietuose būna trumpa programa ir nuosirdus pabėdavimas su pasikeitimais Naujųjų Metų linkėjimais.

LIETUVIŲ FONDO
IGALIOTINIO PRAŠYMAS

Lietuvių fondo vadovybė ir šiais metais spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. skelbia vaju. Paprastai ta proga visi Lietuvių fondo nariai gauna laiškus su prašymu įstoti, ar padidinti savo įnašus Lietuvos fonde.

Turiu dėkingai paminėti Daytona Beach ir apylinkių bei tolimųjų vietovių lietuvių,

kurie, man vykdant Floridos vidurio apylinkės igaliotinio pareigas, per paskutiniuosius metus įstojo nariais ar savo įnašus papildė Lietuvos fonde.

Turime savo apylinkėje net 15 tūkstantininkų, nemažą skaičių stambesniais įnašais rėmusių LF darbus.

Tačiau LF veikla nemenkėja, įvairios paramos mokslui, menui, kultūrai, jaunimui, stipendijom kasmet didėja. Pagalbos prašo ir Lietuvos kultūrininkai.

Lietuvių fondo kapitalas artėja prie 7 milijonų. Vadovybės tikslas — sutelkti dešimt milijonų. Kasmet įvairiems projektams LF paskiria ketvirtį milijono. Taigi, LF yra ir bus vienu iš svarbiausių finansinių šaltinių užtikrinančių ir išeivijos šakotą veiklą.

Aš, kaip LF igaliotinis, maloniai prašau ir kviečiu visus šio telkinio lietuvių vajuos proga įstoti į LF nariais, papildyti jau turimus įnašus (bet kokia suma), įrašyti į LF savo vaikus, vaikaičius bet kuria proga. Švenčiant šeimos šventes įamžinkime įvykį įnašu LF.

Visus reikalus sutvarkysiu. Čekius rašykite: „Lithuanian Foundation, Inc.“, ir įteikite man. Jums nereikės rūpintis. Jau išėjo Lietuvių fondo labai gražus leidinys, kuriame daug įdomios, LF liečiančios medžiagos, narių vardynas, organizacijų įnašai, gausybė fotografijų (narių, kurie šias laiku įteikė redakcijai).

Knygos kaina 25 dol. Knygą dar galima įsigyti, kreipiantis į LF igaliotinį J. Janušaitį.

Malonu pastebėti, kad į igaliotinio prašymą jau yra atsiliepiusi savo įnašus padidinti. Visiems iš anksto dėkoju.

Jurgis Janušaitis

HAMBURGERIUS VALGYS
IR KLAIPĖDIEČIAI

Klaipėdos senamiestyje atidarytas pirmasis švediškas hamburgerių baras. Bendra Lietuvos-Svedijos firma „Baltic Space Grossisten“ nori išplėsti tokių, Skandinavijoje itin populiarių barų tinklą Baltijos šalyse. Bare galima greitai papiepti už 8 litus.

(AGEP, 08.19)

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojami butai, 3316 W. 67 St.:
3 kamb., 1 mieg. \$395.00;
4 kamb., 1 mieg. \$420.00.
Butai naujai išremontuoti, apšildomi, su kilimais; virimo plytos, šaldytuvai, skalbykla. Kreiptis 9 v.r. iki 7 v.v., tel. 708-985-3261

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Alma nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Prieš 66 St. ir Kedzie Ave. išnuomojamas 3 kamb. butas su virtuvės įrengimais ir šiluma; \$360 mėn. Kreiptis: 708-425-7160.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas, antrame aukšte, Cicero. Yra šaldytuvai, kilimai, lova, virimo plyta, stalas, 6 kėdės ir kt. baldų. Tel. 708-652-4980.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

[VEDIMAI — PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

TAURAS AUTO IMPORT-EXPORT

Padedame pirkti automobilius „dealer“ varžytinėse. Siunčiame automobilius į Europą, pradedant nuo \$500; taip pat jų detales. Tel. 908-965-0805.

WEALTH I & I
VIDMANTAS
GARLAUSKAS

Ieškote prieinamo gyvybės ar/ir sveikatos draudimo?

tel.: 312-778-1305

Insurance provided by
selected insurance companies

D & R. HAULING

Pigiausiomis kainomis išvalome ir iškraustome namus bei garažus, išvežame metalo laužą. Įkainojimas nemokamas. Skambinkite: 312-254-7298. Kalbame angliškai ir lietuviškai.

SUDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!

20 svarų statinaitė — \$32

8 svarų statinaitė — \$18

Skambinkite: 708-532-5951

Pristatome UPS

DRAUGE GAUNAMI
RELIGINIAI LEIDINIAI

AUŠROS ŽVAIGŽDĖ. Maldaknygė. Kun. P. K. Kirvelaitis. 159 psl.	\$3.00
VIEŠPATIE IŠKLAUSYK MANĖS. Maldaknygė. Kun. K. A. Matulaitis. 640 psl.	\$5.00
MALDŲ RINKINĖLIS. Išleistas 1923 m. 263 psl.	\$1.00
DIDŽIOJI PADĖJĖJA. Dr. Ant. Maceina. 234 psl.	\$3.00
KRISTAUS KANČIA. Kl. Brentano. 349 psl. .	\$3.00
AŠ KVIEČIU JUS. Kęstutis Trimakas. 207 psl.	\$8.00
MARY SAVE US. Sibiran tremt. lietuvių maldaknygė anglų kalboje. 91 psl.	\$1.50
A CATHOLIC PRAYER BOOK. Father Robert J. Fox. 128 psl.	\$4.95
CATHOLIC PRAYER BOOK. Ruth M. Hannon. 115 psl.	\$6.95
CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH. 802 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta State sale tax, supakavimo ir pašto išlaidos.

Prenumeruokite BRIDGES

JAV Lietuvių Bendruomenės žurnalas anglų kalba

leidžiamas 10 kartų per metus:

Prenumerata — \$18.00 -JAV, \$32.00 -Užsienyje

Puiki dovana giminėms, draugams, ypač anūkam!

Čekius rašyti ir siųsti: BRIDGES

2715 E. Allegheny Ave.

Philadelphia, PA 19134

BRIDGES siųsti:

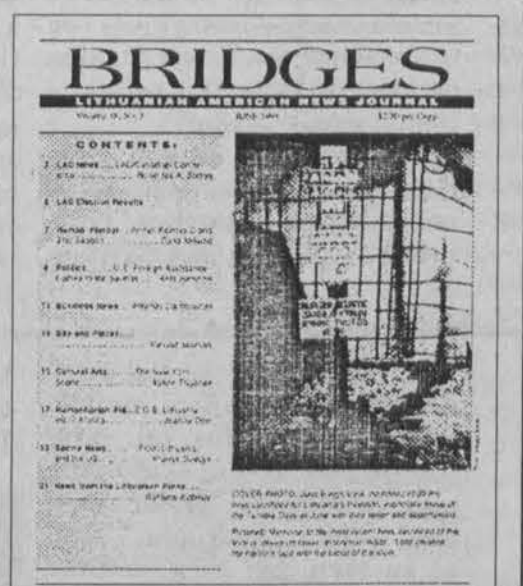
vardas/pavardė

adresas

miestas

valstija

zip

No One Offers You
More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

Trakų salos pilis.

ALGIRODO LIETUVOS RYTŲ—VAKARŲ POLITIKA

JONAS DAINAUSKAS

„Ausros“ pirmojo numerio motto: „Žmonės nusidavimu nepazįstantieji wis yra vaikai“. — Istorijos nežinantieji žmonės yra vaikai. Tas posakis gyvas kiekvienam lietuviui.

Senosios Lietuvos istorijoje ryškiausias Maskvos priešas buvo Lietuvos valdovas Algirdas (valdė 1345-1377 m.). Apie Algirdą pirmos kronikinės žinios yra iš 1342 m., kada Pskovo respublika buvo jį pakvietusi ginti Pskovą nuo Livonijos ordino. Tai jau buvo po Gedimino mirties. Visai valstybinei Lietuvos politikai Algirdas vadovavo 32 metus.

Algirdas turėjo 19 vaikų. Iš pirmos žmonos Marijos, Vitebsko kunigaikštystės: Vingaudas-Andrius — Pskovo, o paskui po dėdės Vainos mirties Polocko k., žuvs 1399 m. prie Vorkslės; Dimitras — Drucko, Briansko Trubčevsko k. (pačių rytinių Lietuvos žemių), žuvs prie Vorkslės; Konstantinas — Čartorysko k.; Vladimiras — Kijevo, o paskui Kopylio k.; Teodiras — Ratnos k.; Teodora — Karačevo ir Zvenigorodo k. Sviatoslavo žmona; Agripina-Maria — Suzdalo k. Boriso ž.; Joana — Novosielso k., Jono ž.; ir nežinomo vardo — Pamario k. Kazimiero žmona.

Iš antros žmonos Julijonos, Tverės kunigaikštystės: Jogaila-Vladislovas; Skirgaila — 1397 m. žuvs Kijeve; Kaributas-Dimitrijus — Novgorod-Seversko k., žuvs prie Vorkslės; Lenavėnis — Smolensko k.; Kari-gaila — Mstislavo k., 1390 m. vadovavo Vilniaus Kreivosios pilies gynbai ir 1390.IX.16 d. žuvo kovoje prieš kryžiuočius; Vygandas-Vigantas-Aleksandras — Kernavės k.; Svitrigaila — po Vytauto mirties trumpalaikis (1430-1432) Lietuvos valdovas; Elena — Serpuchovo k. Vladimiro ž.; Marija — Horodecko k. Dovydo ž. ir Aleksandra — Mazovijos k. Ziemovitai ž. Ziemovitas buvo Jogailos konkurentas į Lenkijos sostą. Aleksandro vyriausiasis sūnus buvo Tridento vyskupas ir kardinolas.

Algirdas su Kęstutiu Lietuvą emė valdyti vis stiprėjančių Ordino puolimų metu. Prūsus, suduvius, latvius pavergė, visos Vakarų Europos padedamas, Ordinas siekė užkariauti ir lietuvių. 1343 m. užėmęs Estijos pilis ir sudaręs su Lenkijos karaliumi Kazimieru sutartį, Ordinas ruošė lemiamą smūgį Lietuvai. Pas kryžiuočius rinkosi gerai ginkluotų „svečių“ būriai dalyvauti puolime prieš Lietuvą. Tuo tarpu Algirdas, paleidęs gaudą, kad rengiasi

pulti Sembą, susitaręs su latviais, isiveržė į Livoniją, paėmė Tervetės, Mintaujos ir Duobelės pilis, nusiaubė Rygos apylinkes ir Siguldos, Turaidės bei Krimunos apskritis. Tas Algirdo žygis ypač išgąsdino Ordino svečius. Kryžiuočių Didysis magistras Koenig net buvo pakaltintas išdavyste ir pašalintas iš pareigų, o „svečiai“ išsiskirstė Lietuvos nepamatę. Po to Ordinas pradėjo Lietuvą silpninti smulkiais, trumpais, bet vis nesiliaujančiais puolimais. 1345-1382 m. Prūsijos ordinas ir Lietuvą buvo isiveržęs 66 kartus, o Livonijos — 30 kartų. Lietuviai gi, atsikirdami į tuos puolimus, kryžiuočius puolė 31 kartą, o kardininkus — 11 kartų. Kautynėse prie Strevos 1348.II.2 d., kur dalyvavo Algirdas ir Kęstutis, žuvo jų vyresnis brolis Narimantas. 1362 m. per Velykas kryžiuočiai sugriovė Kauno pilį. 1377 m. Ordinas buvo isiveržęs net iki Trakų ir Vilniaus. Tačiau per visą Algirdo valdymo laiką jiems nepavyko įsitvirtinti Lietuvoje, nepaisant, kad maždaug 180 metų užtrukusius Ordino puolimus lietuvių neteko gal net milijono gyvybių.

Ordinas savo dispozicijai turėjo veik visos Vakarų Europos žmonių ir medžiagų išteklius. Tai vertė ir lietuvių ieškoti sau papildomos paramos. Algirdas ja matė rusų žemėse, kurios tada buvo susiskaldžiusios į daugybę savarankiškų kunigaiškijų, dažnai tarp savęs kovojusių ir kurios daugiausia buvo tapusios totorių vasalais. Toje žūtbūtinėje kovoje su Vakarais kitos išeities lietuviams nebuvo, nors tai ir vedė prie kovos Rytuose, prie kovos dėl viešpatavimo Rytų Europos lygumose. Varžybose su totoriais prasidėjo rusų žemių „rinkimas“. Algirdas rusų žemes „rinko“ daugiausia per giminytės ryšius (vedybomis) ir susitarimus. Tą rusų žemių „rinkimą“ iš pat pradžių neretai totorių chanų „jarlykų“ pagalba, klūdė Maskvos kunigaikščiai. Jonas I Kalita, 1328 m. iš Aukso ordos totorių chano buvo gavęs didžiojo kunigaikščio titulą, dėl kurio varžėsi Vladimiro, Suzdalo, Tverės ir Maskvos kunigaikščiai. Chanas Kalitai buvo davęs teisę rinkti duoklę totoriams ir iš kitų rusų kunigaikštijų, tai žymiai padidino jo įtaką tarp kitų rusų kunigaikštijų. Kalita buvo pirmasis rusų žemių „rinkėjas“ ir, kaip tarpininkas tarp tų žemių bei totorių chano, susikrovė nemaža turto. Jisai bandė užvaldyti visas rusų ku-

nigaikštystes, kurios nebuvo patekusios į Lietuvos valstybės sudėtį. Kalita perkėlė ir stačiatikių metropolitą iš Vladimiro į Maskvą, kuri per tai pasidarė rusų religiniu centru. Greitai Maskvos metropolitas pradėjo palaikyti Maskvos kunigaikščio pastangas vienyti visas rusų žemes savo valdžioje.

Rusų žemių apjungimą savo valdžioje Algirdas vykdė nuosekliai visą gyvenimą. Tai sudarė sudėtinę dalį jo politinio credo, kurį jis buvo paskelbęs 1358 m., atsakydamas į imperatoriaus Karolio IV pasiūlymą asmeniškai krikštytis, Lenkijos karaliui Kazimierui D. tarpininkaujant. Algirdas tada reikalavo, kad: 1. visos lietuvių gyvenamos sritys turinčios būti sujungtos Lietuvos valdovo rankose; 2. kryžiuočių ordinas turi būti Pabaltijyje panaikintas ir perkeltas į pietų-rytų Europos stepes, kovai su totoriais; 3. Vakarai neturi kliudyti Lietuvai užvaldyti visas rusų gyvenamas žemes ir 4. Lietuvos vakarų siena turinti eiti nuo šiaurvakario Mozūrų ežero kampo, Alnos bei Priegliaus upėmis ligi Aismarių ir Baltijos jūra iki Dauguvos žiočių. Kitaip tariant, Mažoji Lietuva su Karaliaučiumi turėjo priklausyti Lietuvai (nes tai nuo seno esanti lietuvių žemė), o rusų gyventos žemės Lietuvai turėjo būti jos ekspansijos plotu, nes jų didelė dalis priklausė Lietuvai.

Algirdas, gerai suprasdamas stačiatikių metropolito vaidmenį Maskvai, „jungiant“ rusų žemes, siekė atskiros stačiatikių metropolito Lietuvos valstybės žemėms, bet Konstantinopolis Algirdo prašymus įsteigti atskirą stačiatikių metropoliją vis atmesdavo. Maskvos kunigaikščiai, šimtmečiais alklai klausydami totorių chanų įsakymų, išsikovoję pranašumą kitų kunigaikštijų tarpe. Su totorių valdymu ir jų darytų rusų kunigaikščių iškelimu ar pažeminimu savo politiką derino ir Konstantinopolio Patriarchas. Tik Algirdo pastangos panaudoti stačiatikių antipatriarchą, tokiu pasiskelbusį ir gyvenusį Bulgarijoje, ir baimė, kad Lietuvos valdytos rusų žemės gali „pasiduoti“ Romos popiežiui, buvo privertusios Konstantinopolį laikinai nusileisti. Tokiu keliu ir buvo atsiradęs atskiras metropolitas Lietuvos rusų žemėms.

Algirdas keturis kartus žygiavo prieš Maskvą ir du kartus buvo užėmęs Maskvos miestą, bet Maskvos Kremlius liko nepaimtas ir Maskvos kunigaikštija nebuvo likviduota. Vienok to savo užsimojimo Algirdas niekad nebuvo atsisakęs. Mirus Algirdui, Kęstutis tą politiką tęsė toliau. Deja, Jogaila tuo atžvilgiu sugaišino kelerius metus laiko ir iki įsitvirtinimo Lenkijos soste visai prarado galimybes prijungti Lietuvai esmines rusų žemes. Vytauto

VILTIS GYVENTI

„Gyvenimas yra kaip saldainių dėžė“, sako šiuo metu populiariausio Amerikoje filmo herojus Forrest Gump „„niekad nežinau ką gausi“. Vieną lemtis apdovanoja, kitą nuskriaudžia. Štai juodomis kasomis pasipuošusi šešiolikmetė Jolanta, kai jos bendraamžės krykštauja apie pirmuosius vakarėlius, vieniša leidžia dienas „Seklyčioje“, laukdama kitos operacijos. Jos kūnelis nuo galvos iki liemens pritvirtintas prie geležinių rėmų, kurie kaip viduramžių kankinimuose, tempia jos raumenis, tiesina stuburą. Jei ne „Lietuvos vaikų viltis“ (LVV), davusi jai galimybę gydytis Čikagoje, jai būtų grėsęs tolimas nugaraulio sulinkimas, smegenų suspaudimas, paralyžius, mirtis. Čia jai sugrąžinta viltis gyventi.

Neseniai „Seklyčioje“ viešėjo aštuoniolikmetė Žydrė, kuriai nuo stuburo smegenų buvo nuimti dėl ligos užaugę, susivynioję nervų mazgai. Nors operacija buvo ypatingai pavojinga (98 proc. mirties galimumo), Žydrė grįžo Lietuvon pilnai pagydyta. Kadangi Lietuvoje nėra nei magnetinio rezonanso aparato (MRI), nei kompiuterinio tomografo (CT), kaulų sutrikimų, susijusių su nervų ar smegenų komplikacijomis, neįmanoma diagnozuoti ir gydyti net ir naujosios LVV operacinės su Amerikos specialistų pagalba. Todėl pacientai iš visos Lietuvos labai kruopščiai atrenkami, ir, Shriners ligoninės gydytojų sprendimu LVV lėšomis atvežami, apgyvendinami ir aprūpinami sunkiam ir ilgalaikiam gydymui Amerikoje.

Šiuo metu septyni vaikai gydomi Čikagoje, du Los Angeles ir vienas San Francisco. Prieš Kalėdas laukiama atvyksta dar penkių. Iš viso jau penkiasdešimt vaikų po įvairių operacijų yra grįžę į Lietuvą. Ne visų sveikatą įmanoma pilnai atstatyti, bet visiems stengiamasi sumažinti trūkumus. Pavyzdžiui, ilgus metus lovoje išgulėjęs trapių kaulų liga sergantis aštuonmetis Vytukas, į jo kojytes įstaus geležinius virbalus, džiaugiasi, galėdamas atsistoti. Keturiolikmetis Justinas, kurio sąnariai kaulėja, Jim Liautaud dėka, buvo nuvežtas net į Mayo klinikas Minnesotoje ieškoti pagalbos. Jam bus daromos operacijos rankų veiklumui atstatyti.

Lietuvoje buvo pastebėta, kad iš Amerikos ligoniai grįžta ne tik fiziniai sutvirtinti, bet ir

dvasiniai. Jie čia nuteikiami, kad invalidas nėra išbrauktas iš gyvenimo, našta kraštui ir artimiesiems, bet turi teisę dalyvauti gyvenime.

Ortopedijos chirurgė Dalia Balevičiūtė, dr. John Lubicky išrinkta, Shriners ligoninėje atliko šešių savačių stažą ir lapkričio pradžioje grįžo į Vilnių pilna išpūdiu. Ji džiaugiasi ne tik igavusi naują medicininę patirtį, bet ir susipažinusi su gydymo metodika bei ligoninės personalo — paciento santykiais. Shriners ligoninėje su bet kurio amžiaus pacientu elgiamasi kaip su individu, skiriamas dėmesys jo psichikai, sukuriamas jam tinkama aplinka. Jis įvedamas į operacinę ne verkiantis, bet su šypsena, nešinas pavyzdiniai sugipsuota lėlyte. Prieš užmigdymą neišrengiamas. Palatoje lankomas gerasirdžių savanorių, nepaliekamas nuobodžiauti. Ši patyrimą dr. Balevičiūtė stengsis įgyvendinti Lietuvoje. Ji taip pat džiaugiasi turėjusi progą susipažinti su LVV veikla Čikagoje, nustebinta jos daugialypiškumu, širdingumu, dėkinga už suteiktą galimybę čia pasitobulinti.

Šį mėnesį jau ketvirtą kartą aštuoni medicinos personalo savanoriai iš Shriners ligoninės, vadovaujami dr. John Lubicky, vyksa dirbti LVV ortopedinėje operacinėje Vilniuje. Jie kartu veža ir pusės milijono dolerių vertės medicininių reikmenų ir įrangos, gautų iš įvairių JAV gamyklų. Taip pat siunčiamos medicininės knygos, žurnalai ir videojuostos, videoaparatura ir LVV įsteigta ligoninės biblioteka. Kasdieninius reikmenis operacinėms kol kas yra pavykę parūpinti, tačiau rūpestį kelia būtinias kapitalinių įrengimų taisymas. Šią vasarą sugedo ortopedinio skyriaus 30-ties metų senumo rentgeno aparatas, naudojama nepatinkama, nesaugi narkozės aparatura, trūksta sekimo (monitoring) ir modernių sterilizacijos mašinų, todėl, nepaisant geriausių medicinos personalo pastangų, operacijos seka per didelis mirtingumas. Tokio masto trūkumai gsdintų ne vieną organizatorių, bet neišgąsdina narsiųjų LVV komiteto narių, jau daugiau kaip dviejų milijonų dolerių vertės medžiaginę paramą su Lithuanian Mercy Lift pagalba nusiuntusių į Lietuvą. Švelnių, bet tvirtų Gražinos Liautaud rankų vairuojama, LVV sklandžiai vykdo savo darbą.

Gruodžio 2 d. ruošiamas svarbiausias metinis lėšų telkimo

Ortopedijos chirurgė dr. Dalia Balevičiūtė su „Lietuvos Vaikų vilties“ globotine Jolanta Kernagyte „Seklyčioje“ š.m. lapkričio 1 d.

pastangos esmės nepakeitė. Carinėje Rusijoje XIX a. buvo istorikų, kurie bandė Algirdo pastangas apjungti savo valdžioje visas rusų žemes aiškinti tuo, kad esą Algirdas buvęs rusas ir manęs Lietuvą visai „sulieti“ su apjungtomis rusų žemėmis, t.y. lietuvių padaryti rusais, nors tam teigimui niekas nesugebėjo rasti jokių įrodymų. Rusų istorikai Algirdo pastangas vadina gro-

buoniškomis, bet iš esmės tai argumentas Rusijos imperializmui pateisinti. Be to, Algirdo politikos credo baimė Maskvos valdovų sąmonėje niekad neišnyko, net ir visą Lietuvą užvaldžius. Gal todėl, net ir Lietuvoje, to didelio Lietuvos valdovo ir jos genialaus politiko vardas yra lyg ir užmirštas. Maskvos „Paklonnyje gory“ vardas iš rusų atmin-ties dar neišnyko.

LIETUVOS SPAUDA SLEGIA PAŠTAS

Užsienio lietuviai labai domisi bekintančia Lietuvos gyvenimo būkle, krašto ekonominiu progresu ar nuosmikiu, valdančios partijos politika, Lietuvos nepriklausomybės ir gerovės stiprinimu ar silpninimu.

Visas Lietuvos gyvenimo žinias geriausiai pateikia dienraščiai „Lietuvos rytas“ ir „Lietuvos aidas“. Juose vis dar skamba objektyvus, cenzūros nevaržomas žodis. Jau tris metus tą pačią metinę 85 dolerių prenumeratą išlaikęs „Lietuvos aidas“, taupydamas oro pašto išlaidas į užsienį, dienraštį turėjo siuntinėti vokuose, kar-

tu siunčiant savaitės 5 dienų numerius. Pagaliau ir šis taupymas lyg į sieną atsimušė. Daugiau negu dvigubai, nuo š.m. liepos 1 d. pakeltos spaudai į užsienį Lietuvos oro pašto išlaidos, kurios žada dar labiau pakilti nuo š.m. lapkričio 1 d.

Daugiau negu dvigubas (nuo 3.30 litų pašokimas staiga iki 7.30 litų už 1 savaitės numerius) oro pašto pabrangimas Lietuvos spaudai į užsienį, panašus į geležinę uždangą tos spaudos gavėjui už Lietuvos ribų. Vienos „Lietuvos aidas“ prenumeratos siuntimas į JAV dabar metams kainuoja 94.90 dol. Nuo 1994 m. rugpjūčio 14 d. „Lietuvos aidas“ metinę prenumeratą oro pašto turėjo pakelti iki 130 dol. Iš jų tik vienas ketvirtadalis lieka dienraščio leidybai. Be abejo, kels prenumeratas ir kiti Lietuvos dienraščiai. Esant aukštai kainai, sumažės skaitytojų skaičius užsienyje.

Atrodo, kad Lietuvos paštas stengiasi užkirsti Lietuvos spaudai kelią į užsienį, kad pasaulis apie Lietuvą nebūtų informuojamas.

Br. Juodelis

• 1978 m. rugpjūčio 26 d. Venecijos kardinolas Albino Luciani buvo išrinktas 264-tuoju popiežiumi. Jis pasivadino Jonu Paulium.

A.†A. ELZBIETA MURMIENĖ Burgess

Gyveno Bridgeview, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. lapkričio 12 d., sulaukusi 97 metų. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 80 m. Nuliūdę liko anūkai: Karen Clark, vyras Anthony, Kenneth Zogas, žmona Merry, Martin Zogas, žmona Lynn; proanūkai: Eric ir Vanessa Clark, Noah, Wyatt, Ariel Zogas taip pat kiti giminės.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 17 d. po 11:30 val. ryto apeigų Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kur velionė bus palaidota.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Petkus Lemont Funeral Home. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

Nors mus liūdina žemiškas atsiskyrimas, bet guodžia ir viltį duoda Prisikėlimas ir Amžinasis Gyvenimas...

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS A.†A. BERNARDO PRAPUOLENIO

bus švenčiama aukojant šv. Mišių auką lapkričio 20 d., sekmdienį, 11 v. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL. Taip pat šv. Mišios bus aukojamos Putname — Matulaičio Slaugos Namų koplyčioje ir Tėvų Jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Nors trumpu atodūsiu į Viešpatį prisiminkite mūsų mylimą brolių. Dėkinga

Prapuolenių šeima

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
(312)434-2121 800-775-SEND
KALĖDINIAI SIUNTINIAI IKI LAPKRIČIO 23 d.

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Vyčių 36 kuopos susirinkimas bus lapkričio 21 d., 7:30 val. vak., Nekalto Prasiidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield. Galima rezervuoti vietas metiniam kuopos banketui „Candlelight Buffet Dinner“, skambinant Evelyn tel. 254-7553, prieš lapkričio 30 d. Banketas įvyks gruodžio 3 d. Kadangi bilietų ir vietų skaičius ribotas, prašome skambinti nedelsiant.

Lietuvos Radijo ir televizijos vaikų choras koncertuos Čikagos Jaunimo centre lapkričio 20 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Choras į Ameriką atvyko amerikiečių iš Bostono kvietimu, o koncertą Čikagoje ruošia Jaunimo centro valdyba ir ragina visus jo pasiklausyti.

Jonas ir Adelė Juozapavičiai, kaip skelbia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenis (lapkričio 13 d.) šventė savo vedybų 50-ąjį jubiliejų. Siunčiame jiems ir savo nuoširdžius sveikinimus šia šaunia proga.

Albinas Kurkulis, Wheaton, IL, atsiuntė „Draugo“ prenumeratos mokėstį ir pridėjo 110 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už dovaną laikraščio išlaidoms sumažinti.

Vanda Prunskienė, Oak Lawn, IL, labai veikli Lietuvos Dukterų draugijos narė, atsiųsdama mokėstį už „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Tariame ačiū už auką ir tikrai įvertiname jos dosnumą savo laikraščiu padėti.

Lietuvių Operos tradicinis pokylis jau šį šeštadienį, lapkr. 19 d., Jaunimo centre. Meninę dalį atliks operos choras ir solistai: Lijana Kopūstaitė, Genovaitė Bigenytė, Algirdas Brazis, Linas Sprindys, Julius Savrimas ir Vaclovas Momkus. Diriguos Alvydas Vasaitis, o fortepijonu akompanuos Ričardas Sokas. Bus dainuojamos Bizet „Perlių žvejų“, Verdi „Traviatos“ ir Offenbacho „Hoffmano pasakų“ operų ištraukos. Solistai dainuos tris duetus. Vakarienes metu ir šokiams gros Ričardo Soko orkestras. Čia bus išrinkti ir laimingieji 1,000, 500, 250, 150 ir 100 dol. vertės bilietai. Operos valdyba prašo svečius neveluot. Jų mašinoms saugos policija. Taip pat su malonumu pranešame, jog visi stalai jau užimti, tik kai kur yra dar po kelias pavienias vietas.

Vincas ir Ema Dovydaičiai, Los Angeles dramos sambūrio nariai, paskyrė 100 dol. Teatrinės veiklos foto parodos rengimui. Paroda, kurioje bus išstatyta apie 100 didelio formato nuotraukų, atidaroma lapkričio 25 d., 6:30 v.v., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

NAŠLIŲ KLUBO VEIKLA

Našlių, našliukų ir pavienių klubo narių susirinkimas įvyko rugsėjo 9 d. Kojak salėje, dalyvaujant 32 nariams. Susirinkimą atidarė pirmininkė Bernice Žemgulis, sveikindama tokių gražų būrelį susirinkusiųjų. Į klubą įsirašė nauja narė — Helen Nauja-Naujokas. Ji priimta gausiu plojimu. Nutarimų raštininkė Helen Dybas perskaitė protokolą iš praėjusio susirinkimo. Jis taip pat priimtas — su pagyrimu. Priimti ir kitų valdybos narių pranešimai.

Klubas buvo suruošęs gegužinę liepos 10 d. Jos ruošimo komitete dirbo B. Žemgulis, A. Gustof ir A. Šimkus. Gegužinė pavyko neblogai. Helen Dybas padėjo už gautą dovanėlę jos ligos metu, o Emily Armoška pakelta garbės nare ir atleista nuo mokėstų.

Pirmininkė pažymėjo, kad klubas gyvuoja jau 30 metų. Buvo kalbėta, gal vertėtų ta proga ruošti banketą ir tas reikalus bus vėl svarstomas gruodžio 9 d. — priešmetiniame — susirinkime. Pranešta, kad serga Eva Apanavičienė ir Siman Naujokas. Klubas jiems pasiuntė korteles ir dovanėles su linkėjimais greitai pasveikti. Taip pat pranešta, kad kitame susirinkime bus „grab bag“ — dovanų pasidalinimas, todėl visi turi atsinešti dovanėlę 5 dol. vertės.

Po susirinkimo visi nariai buvo gražiai pavaišinti ir linksmi skirstėsi namo.

Rozė Didžgalvis

Muzikos ir poezijos susikaupimo valandėlė bus sekmadienį, gruodžio 11 d., 12 val. (po 11 val. šv. Mišių) Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Programą atliks Nijolė Martinaitė, Audronė Gaižiūnienė ir Alvydas Vasaitis. Ruošia „Saulutė“. Visi kviečiami nuotaikingoje aplinkoje pasirošti didžiajai šeimos ir Kristaus Gimimo šventei — Kalėdoms.

Alena Devenienė-Graigaitienė, viena pirmųjų ALTO ir BALFO veikėjų, švęsda 90 m. gimtadienį, dalyvavo tų organizacijų seimuose Čikagoje. Šalia — dukra Dalia Bobelienė.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

x Dėmesio! Kalėdiniai siuntiniai pasieks Lietuvą prieš Kalėdas, jei bus pristatyti į TRANSPAK įstaigą iki lapkričio 26 d. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Pinigai pervedami doleliais papigintomis kainomis. Įvairūs maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

„KLUMPĖ“ TAUTYBIŲ FESTIVALYJE

Tautybių festivalis — „Holiday Folk Fair“, bus Milwaukee, WI, MECCA arenoje, lapkričio 18, 19 ir 20 d. Tai didžiausias etninis festivalis Amerikoje, ruošiamas po vienu stogu. Jame dalyvauja per 50 įvairių tautybių grupių ir susilaukia daugiau kaip 55,000 lankytojų. Festivalį organizuoja Wisconsin valstijos Tarptautinis institutas (International Institute of Wisconsin). Šių metų festivalio tema — „Šeima — tradicijų globėja“.

Lietuviai dalyvauja įvairiose festivalio programose. Taip pat bus lietuvių parodėlė, kuriai vadovauja Vytautas ir Palmira Janušonai. Pagrindinėje programoje — „Folk Spectacle“, dalyvauja tautinių šokių grupė „Klumpė“. Ji šoks šeštadienį, 1:30 val. p.p. ir sekmadienį, 5 val. p.p.; Old Pabst Park programoje dalyvauja Lemonto „Spindulys“. Šoks penktadienį, 8:30 val. vak., ir šeštadienį, 12:35 bei 3:30 val. p.p. Šio festivalio vykdomojo komiteto pirmininkas yra Stasys Milašius, „Klumpės“ vadovas.

Festivalio atidarymo iškilnėse, penktadienį, 7:30 val. vak., bus pagerbtas a.a. Vytautas Beliajus, ilgametis tautinių šokių mokytojas ir folkloro žurnalo „Viltis“ redaktorius. V. Beliajus buvo stiprus Tarptautinio instituto remėjas ir dažnas svečias „Holiday Folk Fair“. Prieš porą metų jis pasirašė sutartį, perduodamas „Vilties“ žurnalo leidimą Wisconsin Tarptautiniam institutui. V. Beliajų bei jo darbą paminėti ir kartu švesti „Vilties“ žurnalo 50 m. sukaktį, instituto direktorius Alexander P. Durtka, Jr. yra pakvietęs Lietuvos gen. garbės konsulą Čikagoje Vaclovą Kleizą į atidarymo iškilmes, kur bus įteiktas žymuo.

Čikagos ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai festivalyje dalyvauti.

S. M.

Pal. Jurgio Matulaičio misijos žiniaraštyje rašoma (š.m. spalio 30 d.), kad misijos bažnytelėje ruošiasi susituokti Marius Kucinas ir Diana Hass.

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Su lietuvišku laivu į plačius vandenius!

Piešė Birutė Zokaitytė

KĄ AŠ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ (II)

Pirmas mūsų sustojimas Pietų Amerikoje buvo Brazilijoje, Rio de Ženeiro mieste. Labai didelis miestas, kalnuotas. Jame yra keli gražūs paplūdimiai, bet yra šiukšlynų ir lūšnų. Mes buvome užvažiuavę į Cukraus kalną, jis panašus į cukraus galvą. Jis labai status ir nuo jo matosi visos miestas. Taip pat buvome užvažiuavę ant kito labai aukšto kalno, kuris vadinasi Corcovado. Čia stovi garsi visame pasaulyje Kristaus statula. Aš nusipirkau dvi mažas tos statulos kopijas, kurių vieną dovanosiu savo močiutei, o antrą savo mokytojai. Iš čia išplaukėme į San Paulą, o paskui į Argentina.

Tadas Miniotas

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ

„Lietuviais esame mes gimę“ — tai tik yra pradžia, likimo lemta: „Lietuviais norime ir būt“. Už tai mes patys esame atsakingi. Mes tai atliksime pirmiausia būdami geri žmonės, padarydami ką nors gero gyvenime, neskriausdami kitų. Taip pat, svarbu būti gerais lietuviais, išmokyti kiek galima daugiau apie Lietuvą, jos garbingą praeitį, jai padėti ir skleisti jos gerą vardą kitatautiųjų tarpe: ne tik žodžiu, bet ir pavyzdžiu.

Nors mes didžiuojamės savo tauta ir kultūra, labai svarbu yra mums negalvoti, kad mes esame geresni už kitus, neniekinėti kitų tautų ir kultūrų. Mes visi esame Dievo vaikai, todėl mums yra svarbu kaip nors sugyventi (neskriaudžiant kitų, bet ir neleidžiant kitiems mūsų skriausti) ir gerinti pasaulį.

Lia Krivinskaitė, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokinė.

ONELE IR PONAS

(Vėlinių lietuvių tautosaka)

Gyveno ponas ir Onelė. Ponui nepatiko Onelė ir ją nuskandino Aluonos upėje. Jis apsisėdė žynę

ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

RUDENIUI ARTĖJANT

Vasarėlė puotą kėlė,
Kai pas mus viešėjo.
Iš sodelio žalio, žalio
Niekur neišėjo.

Saulė švietė, kad avietė
Su brukne paraustų.
Lietus lijo, kad lelijų
Žiedelius nupraustų.

Nei nemanė su kamanėm
Pievoj išsiskirti...
Vasarėlė seserėle,
Lik — nebeik į mirtį!
Jonas Minelga

GALVOSŪKIS NR. 31

(Žiūrėkite piešinėlį)

DOMSINA

Čia matote vieno JAV prezidento piešinį. Apačioje jo vardas yra parašytas sumaišytomis raidėmis. Parašykite teisingai jo vardą.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 32

(Žiūrėkite piešinėlį)

Šis piešinėlis vaizduoja vieną labai gerai žinomą visiems pasaką. Parašykite pasakos pavadinimą.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 33

Paskutiniai vežimo ratai kol jie nuriedėjo 96 metrus, apsisuko 32 kartus. Kiek kartų apsisuko pirmutiniai vežimo ratai, jei jų lankai vienu metru trumpesni?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 34

Plačiau paaiškinkite pilialkalmio paskirtį ir reikšmę. Už reikšmingesnius paaiškinimus gausite 10 taškų, už paviršutiniškus, tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 35

1. Ką reiškia žodis „amalas“.
2. Kas aukštesnis: Eifelio bokštas ar Vilniaus TV bokštas?
3. Dažnas yra pasiryžęs būti kolekcionieriumi. Ką mėgsta rinkti garsūs pasaulio tenoras Luciano Pavarotti?
4. Kokį greitį reikia pasiekti, kad išsautų raketa patektų į orbitą, arba išsilaisvintų iš žemės traukos?
5. Kalbant apie laiką, ką reiškia AM ir PM?

Už pilnus ir teisingus atsakymus 10 taškų, už trumpus ir su mažomis paklaidomis — 5 taškus.

Atsiuntę
Kun. dr. E. Gerulis.

GALVOSŪKIO NR. 12 ATSAKYMAI

Pakeistos šios raidės:
1. v — u, 2. v — k, 3. n — š, 4. r — m, 5. r — m, 6. d — š.

GALVOSŪKIO NR. 13 ATSAKYMAS

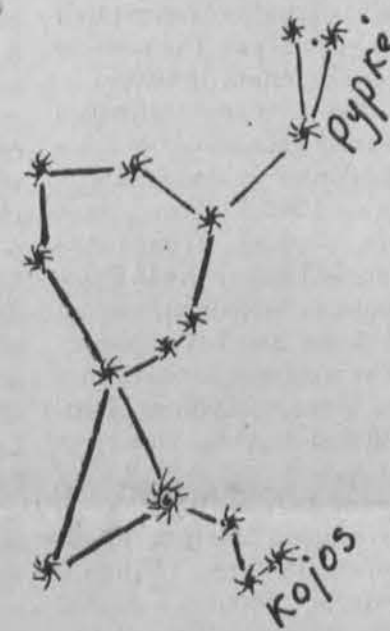
(Žiūrėkite brėžinėli)

Tie ežerai vadinasi: Akmena, Galvė, Skaistis. Jie yra prie Trakų miesto.

GALVOSŪKIO NR. 14 ATSAKYMAS

(Žiūrėkite piešinėlį)

Ši žvaigždžių grupė vadinasi Piemu arba Skerdžius (Herdsman). Dabar esame ipratę piemenis piešti mažų vaikų piešiniiais. Seniau skerdžiai buvo vyresnio amžiaus žmonės ir jie prižiūrėjo piemenėlius — vaikus, kad gerai ganytų gyvulius. (Prisiminkite V. Krėvės apysaką „Skerdžius“). Jie dažnai rūkydavo pypkę, nes nežinojo, kad rūkymas kenkia sveikatai. Dabar, kai gydytojai žmonėms išaiškino, kad nuo rūkymo galima susirgti mirtinomis ligomis, niekas neberūkio, o kas rūkė — meta rūkymą.

GALVOSŪKIO NR. 15 ATSAKYMAI

1. Nuo 393 metų po Kristaus olimpiados buvo uždraustos. Šių žaidynių era buvo atgaivinta 1896 m. Atėnuose, Graikijoje prancūzų barono Pierre de Coubertino dėka. Kaip matome, olimpiados atgimė, praslinkus net 1503 metams. 2. Senųjų laikų olimpiados buvo skiriamos Dievo garbei. Moderniųjų laikų olimpiadosse Dievo vardo, lyg kokio „tabu“ neužtiksi jokiose oficialiose iškilnėse, medaliuose ar simboliuose. 3. Pirmoji pasaulinė lietuvių tautinė olimpiada įvyko Lietuvoje 1938 metais. (Liet. Enc., 21-87, Boston, 1960; 30-435, Boston, 1964; 31-54, Boston, 1964; „Reader's Digest“ — „Did you know“, p. 342, London, 1990). 4. Mindaugas priėmė krikštą Lietuvoje 1250-1951 metų žiemą (A. Šapokos „Lietuvos istorija“, 53 p. 5. Spėjama, kad Mindaugas vainikavo Naugarduko mieste, Lietuvoje (Z. Ivinskis, L.E. 18-497 ir 498, Boston, 1959; R. Krasauskas, L.E. 20-51, Boston, 1960 ir E. Lituanica 4-46, Boston, 1975).